

NAPLÓ

Előfizetési ár:
 Egész évre 4 K | Egyes szám ára 4 fill.
 Fél " 2 K | Pályaudvarokon 6 fillér.
 Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor.

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHÁNY-UTCZA 88. SZ.
 Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Forradalom Törökországban. Hamis apostolok. — Az új fuzió.

Beteg lelkek.

Irta: Deréki Antal.

Ha az ember a hirrovatokat, — a szenzációt éhező közönség legkedvencebb olvasmányát, — csak úgy futólag is áttekinti, megborzadva és megrémülve tapasztalja, hogy a kultúra haladása, milyen beteggé, milyen perverzé tette a tömegeket, milyen szédületes gyorsasággal rohan az egész emberiség a morál insanity felé, ahol megszűnik a jó és rossz választó fala, ahol zátonyra jut a józan ész az igazság felismerésében. És ezek a megmetyélezett, fekélyes lelkek ép oly hitványnak értékelik a mások, mint a maguk életét; ép oly kevésre becsülik a mások tulajdonát, birtokát, munkájának díját, mint amily lelketlen cynismussal saját véres veritékkel szerzett filléreiket könnyelműen elisszák, kártyázzák és dorbézolják penészes lebuajok dögleletes levegőjében. — Nemcsak a megélhetés nehéz küzdelme, de a fokozott élvhajászat, gyönyör és kéjvadászat kergeti nálunk az erkölcsi mocsárba, feneketlen romlottságba, az öngyilkosság és gyilkosságok, a sikkasztások, zsarolások és nagystilű szélhámosági bűnök undok fertőjébe.

A lelki eldurvulásnak utolsó stációjához jutottunk; egy fokkal lejjebb már az állatiassághoz érünk, ahol nem a lélek, hanem a durva, vad ösztön vezeti, Isten legremekebb alkotását, az embert vissza, a lelki sötétség ama korszakába, melyből évszázadok tudományossága a világosság felé terelte.

És a szenzációt éhező molochnak, a nagy közönségnek — szinte életszükségletét képezi, hogy petyhüdt idegeit a vértől párolgó hirlapi szenzációkon, újra — meg újra felvillanyoztassa és semmitsem olvas olyan kéjes elégtétellel, mint a

gyilkosságok és öngyilkosságok, sötét bűnök, még sötétebb krónikáját.

Az izlésnek perverz eltántorodására, a lelkek betegségére, romlottságára, örültségére vall ez a szomorú jelenség.

— A becsület, a tisztesség — persze a *mások* becsülete és tisztessége — kell a vérszomjas tömegnek, mely gyönyörrel szemléli mint vergődik, mint bukik, mint pusztul, mint vérzik el a nyilvánosság porondján ezer, meg ezer emberi lélek, az undok élet vásári nagy zsivajában és senkise siet a feltorlódtól hullámok között vergődő lelkek segítségére, hanem mindenki kárörömmel taszit még egyet rajtuk, hogy pokoli kacajjal kísérhessen elmerülésüket...

És minden nap megkívánja, de meg is kapja, a szegény áldozatok megfelelő számát... és az élet undok, piszkos árja minden nap eltemet ezreket meg ezreket, kik vagy önkezükkel vetnek véget a nyomorult létnek, vagy mások aljas kapzsiságának esnek szánandó áldozatul.

Hasonlatos ez ama borzalmas élvezethez, amellyel a hajdan nagy és büszke Róma romlott népe kísérte a gladiátorok vérben uszó, halálos tusáját.

A szerelemben megtévelyedett beteg lélek, lázas képzeletében előre kéjeleg a gondolatban, hogy egyébként jelentéktelen nevét, a sajtó útján, ország-világ megtudja; odáig nem tud felemelkedni, hogy a valódi szerelem nem a halálban, hanem a küzdelemben nemesül, az akadályok leküzdésében ünnepelheti fényes diadalát.

A dologkerülő, renyhe naplópo nem a munkában keresi gyönyörét, élvezetét, kenyerét, hanem durva ösztöneivel mások zsebére, pénzére és életére tör, mert mások életét még kisebbre értékeli, saját nyomorúsága tengődésénél, mert a legrosszabb

esetben kényelmes, munkátlan otthont talál a börtönben, azon társadalom jóvoltából, melyet legszebb javaitól véresre festett kezével, beteg lelkével ő fosztotta meg...

Megdöbbenve, szinte tehetetlenül állunk e kétségbeejtő jelenségekkel szemben és ha megrendült hittel, vigasztalan remény-nyel, tapogatózva, ingadozva gyógyszer kellene ajánlanunk a betegség csiráinak elfojtására, mérges bacillusai terjedésének megállítására, legjobb meggyőződésünk, hitünk szerint csak azt mondhatnók: *A kulturális haladás szemeltartása mellett vissza kell vezetni a beteg lelkü társadalmat, a régi erkölcsökhöz, és ezt a nehéz és lassu procedúrát, a gyermekek nevelésénél, a gyermekek lelkének megóvásánál, a bűn szunyadó csiráinak elfojtásánál, megsemmisítésénél kell kezdenünk, mert a gyermekek képezik a jövő társadalomnak, a jövő Magyarországnak leendő oszlopait és támaszait...*

Hamis apostolok.

Irta: dr. Király Péter.

Multjuk nincs. Jelenük erkölcstelen és dicstelen. Jövőjük a mélyeséges közutálat és közmegvetés, „ami az erkölcstelen üzelmek zárköve és tragikuma“ szokott lenni... ez egyébiránt az erkölcsi vaskövetkezetesség törvénye.

Sorsát senki ki nem kerülheti. Ők sem kerülhetik ki. Az erőszakoskodásnak gyűlölség és átok, az erkölcstelen üzelmeknek börtön és fegyház a megtorlója.

A társadalmi és az erkölcsi jogrend nagyon sokat szenved, sebeket kap az ő durva öklüktől; e sebek fájók és sajgók ugyan, de nem halálosak; még csak nem is olyan nagyon vérzők; sőt éppen ellenkezőleg: a visszatörlésnek és a szigorú számonkérésnek lesújtó tényét hívjuk ki azok ellen, kik ma dölyfős elbizakodottsággal zudítják a gonosz csapásokat a haza, a vallás, a tulajdon a család s a társadalom jogfenntartás és rendfenntartó intézményeire.

A „Szocializmus“, mint jelszó, a maga ideális, erkölcsi tisztaságában és szeplőtlenségében egy „Világjelszó“, mint az emberiség szellemi, erkölcsi és anyagi boldogítására irányuló önzetlen és fennkölt buzgókodásuknak köztisztelőletet és közbecsülést parancsoló és kiérdemlő jelszava. A „Szocializmus“, mint ilyen, az emberiség javarészenek szent szimbolliuma.

Mily megszégyenítő és lealázó az a mi magyar hazánkra és nemzetünkre nézve, hogy éppen itt, e hazaföldjén, itt a legideálisabb nemzetnek: a magyar nemzetnek e világtörténelmi tűzhelyén kellett megtörténnie azoknak a verléző visszéléseknek és garázdaságoknak, melyekkel a „szocializmus“ eszméjét és fennkölt fogalmát beszennyezték, bepiszokolták, közutált és közmegvetés utszéli jelszavává sülyesztették.

Hazánk a multban a nemes eszmék kultuszának, a hazaszeretet, az igazság tisztelet s a szeplőtlen becsületérzés ápolásának s felkarolásának nagynevű országa volt... S hová jutottunk! Kufár, martalóc alakok, az örökségül reánk maradt erkölcsi javakat szennyes lábakkal tapossák, s a szabadság igéjét boldondító maszlagul használják, s hangzatos jelszavak cégére alatt csajk meg azokat, akiket megcsalhatnak. Így aztán azt a szabadságot, amit a törvény az állam becsületos polgárainak biztosít t. i. a gondolat-közlés, a gyülekezés, a szólás és a sajtószabadságot, üzleti célok eszközévé hitványítják; megrontják a nép lelkét, büntetlenül kigunyolják annak hitét, hazaszeretetét, családi szentélyét és isteni félelmét...

A magával tehetetlen, együgyű nép idegrendszerére felbujtatólag, izgatatólag ható csengő-bongó kijelentések, ígéretek és nagy mondások egész áradatát hurezolják a zsebükben — ezek a dicső férfiak — és deklamálják világga nyilvános gyűléseken a nép között, ahol is felbérelt embereikkel (mint valami nyilvános árverési kikiáltókkal) „Éljeneket“ kiabáltatnak a maguk tisztelőtére, s a szerencsétlen nép, amely a „jól kiöltözött idegeneket“ becsületos jóltevőjének és jóakarójának képzele... önkénytelenül is „Éljent!“ kiált feléjük.

Jön azután a már jó előre elkészített határozati javaslat, melyet szeretetreméltó, ünnepélyes ábrázattal olvas fel az ismeretlen jövőnyek egyike. A nép anélkül, hogy

csak halvány sejtelmé is lenne az ugynevezett „határozati javaslat“ embergyalázó és istenbecsmérlő tartalmáról, megéljenzi, sőt meg is tapasztolja az ismeretlen csodabogarat... De hiszen miért ne tenné, mikor mindez egyelőre semmi különös áldozatba nem kerül s a szeretetreméltó, beszédesen előkelő „elvtársaknak“ pedig, örömet és boldog meglepedést okozhat evvel a „nép“, amelynek szava ilyen módon legálább is: „istenszava“...!

Igy gyártják ezek a szélhámosok a felséges nép határozatait. Az ilyen néphatározatot nevezik azután ok, „Istenszavának.“

Ezekből az „istenszavakból“ fonnak ok „istenostorát“ a felséges nép megkorhacsolására, ha az ő parancsolatjuk folytán dologtalanságnak nem adja a fejét (a melyet jakabokány nyelven „szentséges bérharcznak“ neveznek) hasonlatosképpen lakol meg a felséges nép akkor is, ha elő nem fizet hűségese az üdvözítő „pártlapra“, avagy nem fizeti körömszakadtáig a „pártadót“, a dicső népvézerek budapesti fényes háztartásának, s fejedelmi dorbézolásainak céljaira.

Ime, az ilyen szédelő alakok képviselik itt nálunk, Magyarországon az ugynevezett „világszocializmus“. Ezek nevezetetik el magukat „népvézereknek“. Rettenetes állapot! hogy a magyar nép még mindig semmittevő nemtörődömséggel türi az ő romlására naponként elkövetett csalásokat és zsarolásokat!

Mikor lesz már csordultig a te hosszú türelmed pohara, én édes magyar nemzetem?!

Mikor ébredsz fel álmaidból te félre vezetett, becsületos, munkásosztály? és mikor kergeted ki korbacsal a békédet és fejlődésedet gátoló, véreden elősködő, lelketlen népbolondítókat, hamis apostolokat, mint hajdan a Megváltó kiüzte templomából az uszoráskodó kufárokat?..

A Napló Mindenütt.

Nők a kaszinóban.

Haladunk, nyájas olvasó, haladunk 90 Hp. Mercedes sebességgel — a művelt Nyugat stációja felé! Haladunk minden tekintetben: rendezve van a népoktatás, a közrendészet és sok más szociális és erkölcsi probléma, és mi még most is tovább haladunk, mert egy pár évtized múlva rendezve lesz: a hus, kenyér és a lakbéruszora kérdése; sőt fővárosunk, — ha a kegyes sors, no meg a városi tanács is úgy akarja — virágváros lesz. De mindez semmi, ahhoz a mozgalomhoz képest, mely a nőemancipáció köpönyege alatt tücsköt-bogarat, immoralitást összekotyvasztva a társadalom terített asztalára feltalál. Mindössze arról van szó, hogy Éva asszony leányai kézzel-lábbal, de különösen szájjal csak azon mesterkednek, hogy a kaszinókba, illetve a kártyaszobákba bejussanak. Az egyenjogúság alapján az ördög bibliáját ok is forgatni akarják, úgy érvelvén: amit tehet a férfi, miért ne tegye a nő is. Az érvelés, ha úgy vesszük, tiszteletre méltó, de a jelen esetben furcsának tünik fel: a nő a kártyaszobában! Bántó, bizarr, undorító, minden nőieséget sárba tipró! Tudjuk, hogy a kártyaszobák zöld posztója a csengő aranyak elnyelő tengere; a bűnnek, becstelenségnek örök forrása; a becsületnek, a tisztességnek, a boldogságnak temetője. — A kártya áldozatai eddig csak férfiak voltak, akiknek volt bátorságuk szenvedé-

lyük miatt agyukba golyót röpíteni. De a nők? Szerelemből még isznak néha marólugot, de ha a kártya pestises légkörének áldozatául esnek, a marólugot gunyosan mellőzik, és cserébe feláldozzák női becsületüket, ami sokkal drágább kincs, sem hogy egy „blattra“ kockázatni lehessen...!

Az utolsó felvonás.

A maroshévi tragédiának utolsó felvonását — a marosvásárhelyi törvényszéken lejátszották. A függöny legördült. A hallgatóság éljenzett. Mert tetszett neki a tragédia fináléja, tetszett neki az „enyhe ítélet“, mert rokonszenvvel viseltetett a hős iránt. A hős, egy szegény, vékony dongájú zsidó mérnök, akit a sors végzeté valahova a legsötétebb Erdélybe küldött vasutat építeni. A vékony dongájú emberkét, a környék gazdag urai, a mindenható gentryk addig gunyolták, sértegették, míg egy szerencsétlen pillanatban, az ostorcsapás megszégyenítő hatása alatt előrántotta revolverét, a revolver — dulakodásban — elsült és a támadó büszke, gögös gentry-fiókot szíven találta. Megölte a gentry Giacomuzzit. Börtönbe vetették. Hónapokon keresztül szabadságától megfosztották, mert egyszer férfi volt a támadással szemben. Törvény elé is került. Egy hónapi fogházra ítélték. A törvény előtt mindenkinek meg kell hajolnia. Én is meghajlom, mert erejénél fogva a büntetés minimumát szabta ki... Én azonban a sziv törvényének erejével véglegesen felmentettem volna...!

A nyiltér.

Ismeretes mindenki előtt a lapok legkedélyesebb rovata: *A nyiltér*, „melyért felelősséget nem vállal a szerk.“ Nyiltérről szól az ének, illetve a kedélyes nyiltérekéről, a vértelen háboruk színteréről. Mert azt tudni méltóztatnak, hogy a papir, meg az olombetű olyan türelmes mint a birka; azaz a nyiltérben lehet rettenetesen, borzalmasan dühöngeni, szidalmazni, káromkodni, védekezni és végül — amint ez már így szokás — köz-, avagy az önmegvetésnek átadni akármik. A nyiltérezést a vidéki lapok kultiválják leginkább. E héten vagy harminc nyiltért olvastam. És egyik képtelenebb a másiknál. Az egyik egy kutyának az eladását tisztázza; a másik egy ismeretlen egyént felszólít — közmegegyezés terhe alatt, — hogy nevezze meg magát, mert nyiltérezőnek sértő anizkszót küldött; a harmadik egy urat azért adja át az önmegvetésnek, mert nem „comme il faut“ viselkedett egy társaságban; a negyedik az ismeretlenség „misztikus“ homályában „leledző“ alakot lekepcabetyározza, mert Neró nevű kutyáját, távollétében sántává taposta, és ebből a tenorból szól a többi is. Mindegyik keres valamit, ami nincs, vagy nem is volt. Tudjuk, hogy a nyiltér a kiadónak hasznot hajt, de semmi esetre sem olyan nagyot, amely egyenlő értékű volna azzal a veszteséggel, amit az ily fajta vérlázítóan korlátolt közremények miatt a lapnak viselnie kell: erkölcsi értékével és azzal a bélyeggel, amelyet rásüt a nyiltéret beadó szerkesztőre. Igaz azonban az is, hogy a jó vidéken mindenkinek előtt a neveléses pénz a fontos, és csak aztán... (5 perc szünet)... csak aztán az erkölcsi érzék és a jó izlés...!

A járásbíró.

Az ember eszes állat, nagyon eszes. Tud gépeket csinálni, tud uj-

világot alkotni, de a maga hitvány gépezetének kerekeit nem tudja meg-reperálni. Igába fogta a természetet, de a maga természetét még csak szabályozni sem tudja. Energiát vált ki az élettelen tárgyakból s közben elveszti a maga tetterejét. S hogy ez így van igazolja Sovány Dezső járásbíró szörnyű tragédiája. Emberölés gyanúja alatt állott, de ma már nem áll, mert *beigazolást nyert, hogy Boros képményseprőt Sovány Dezső segedel-mével ment a másvilágra*. Tehát gyilkos! Ez irítottató fényt vet a mai degenerált társadalomra, a szenvedélyek rabjaira, az energia erjedésére. Ezt jogosan mondjuk, mert Sovány Dezső borzalmas küzdelem vitt végbe az étellel, nyomorogva tanult határtalan szorgalommal. Ember akart lenni. És lett is. Feljutott a járásbírói polcra. Itt meg-állt. Elvesztette ambícióját. Nem akart több lenni. Energiája eltűnt, eláztatta: az alkohol, melynek rabja lett. Nem tudott uralkodni szenvedélyén, nem ismerte önmagát. Elbukott. Temessük és sirassuk el... jobb sorsot érdemelt volna...!

Az apák öröme.

A világlapok szenzációs találmány-ról regélnék. Monsieur L'Evard fel-találta az apasághitelesítő szerumot. Az apasággal vádolt egyén vért beoltják házinyulba. A nyul vért a vitás gyerekebe. És minden kiderül. Napfényre jön az igazság! — Hát megint kihúzták a fogát a jó öreg romantikának. Mit ér ezután az élet, ha már mindenki tudja, hogy ki az apja, ki nem az apja. És mi lesz a literatúrával? Nem lesznek többé érdekes titkok és kusza bonyodal-mak, becsempészett és elcserejt gyer-mek, hetven fejezetlen keresztül; méltatlanul meghurcolt és végül ár-tatlannak bizonyult anyák, izgalmas hagyatéki pörök, kijátszott férjek vagy lelketlen, vérmegtágadó édes-ápák. Igazán hálával kell adoznunk monsieur L'Evardnak, de egy kér-désünk van: csak csecsemőknél vagy felnőtteknél is alkalmazható ez az apasági próba? Mert micsoda örült zagyvaság lenne a világból, ha vala-kinek hirtelen eszébe jutna valamennyi-nyitket sorba ojtogatni és minden-kiről kisülni, ki az apja és ki nem az apja?...

Katé.

A József-körút látványossága.

A husvétünnep alatt százával csoportosult a sétáló közönség a József-körúton levő

Simplon-kávéház terassza

előtt, mely a kávé nemében gazdag, buja növényzetével, művészi izléssel elrendezett cserjével, valódi ideális Otthont nyújt vendégeinek, kik a kitűnő italok, pontos, udvarias kiszol-gálás és tisztességes árak előnye mellett, még a főváros nyüzsgő és pezsgő életének megfigyelésében is kellemes szórakozást találhatnak. A Simplon-kávéház terassza olyan lát-ványosság, melyet egy a fővárosi mint a vidéki közönségnek érdemes megtékinteni.

Blum Lajos

kőfaragó- és sirközlete

Budapest, VIII., Köztete 6-ut 4. szám.

Magyar művészek által tervezett művészi siremlékek állandó kiállítás. Márvány, gránit- és syenit

SIREMLÉKEK

egyszerű és díszesebb kivitelben kapható.

Dr. König Jzso

Villanygyógyító- és Röntgen-Intézet.

Elektromágneses gyógyítás

magas feszültségű áram, kék fényke-zelés, villamos fényfürdő és az összes egyéb villamos gyógy módok

BUDAPEST, IV., Károly-körút 24. 1/1. Lift.

Telefonszám 102-39.

Bevált gyógy mód minden idült bajnál.

Uj FINSÉN-féle ivlámpafürdők

sikerrel alkalmazva szív-bajok, véredényelmesze-dés, szívzorongási roha-mok, szivzombajok és ide-ges szív baj ellen.

Rendelés délelőtt 8-11-ig, délután 2-6-ig. Kívánatra prospektus.

Irodalom, művészet.

A bűnös.

Itt állsz előttem, amint én álmodám, Itt állsz fehéren; szűzen és gyermeketeg; Ahogy vágytalak, ahogy én hittelek Egy méla, lázas, epedő éjszakán...

Oh mi szép voltál szűzi fénykörödben, Lelked szivednek sejtelmes vágyában: Tiszta, mint egy szent; mindenben hibátlan...

Igy volt... így... De én azóta más lettem.

Eladtam lelkem, lelkemmel tégedet, Eladtam álmod, s a szűz, tiszta gyermek Elhagyott engem: csak az árnya kerget; S csak nőt, nőt terem nekem a képzelet!

Szép nő vagy most is: szivem érted eped, Ha szemembe néz, ha hangodat hallja, Azt az édest... Oh csodás szimfonia! De nem az vagy, ami régen, — szűz-gyermeteg...

Tengerre mentem s elnyeltek a habok... — Így állsz előttem vágyón és élveteg; Én már más vagyok, a lelkem oly beteg; Bűnösen látlak, — ám bűnös én vagyok.

Vámos János.

A cigányzenekarok kegyelele.

Mult heti vezérékkünknek termékeny hatása, — mint örömmel értesülünk — a fővárosi összes előkelő cigányzenekarok azon nemes elhatározásában nyilvánul meg, hogy collegiális kegyelettel szívesen vállalkoznak egy napi bevételüket, elhalt kártársuk *Lányi Géza* özvegyének felsegélyezésére fordítani. Az említett zenekarok *Lányi Géza emléknep* címen, valamely később meghatározandó időben, a kávéházakban nyilvános hangversenyt fognak rendezni és meg vagyunk győződve, hogy kegyeletes jótékonyaságuk, a fővárosi közönség lelkes támogatására talál.

A Népligeti Szinkör. Zsufolásig telt ház előtt mutatkozott be vasárnap délután — a Népligeti Szinkör lelkes gárdája. A közönség minden egyes tagot meleg rokonszenvvel fogadott és szünni nem akaró tapsal honorálta a nyújtott műelőzetet. — A társulat a jövő hónapban mutatja be *Dereky Antal* ismeri színműirőnek „*Gábor Aron*“ és „*A Messinai földrengés*“ című darabjait, melyek iránt már most is élénk érdeklődés mutatkozik.

Mignon Ujvidéken. *Kövcsey* Albert elsőrangú színtársulata szombaton mutatta be nagy sikerrel *Ambroise Thomas* „*Mignon*“ című nagy operáját zsufolt ház előtt. A közönség szünni nem akaró tapsal, fejezte ki elismerését a szereplő művészeknek, kik a kapott ovációt meg is érdemelték, mert minden tekintetben kiválóit nyújtottak. A siker oroszlánrésze: *Parlagi Kornéliát* és *Bercik Margitot* illeti meg, akik egy

enekben, mint játékban igazi művészetet produkáltak. Hunyi Imre, Hajagos Károly, Pintér Imre, Szóke Gizi és Szilágyi Aladár graciosus és subtilis alakítását nyújtottak. A kitűnő rendezés Pintér Imre izlését és tudását dicséri. Külön elismerés illeti Szabados László karnagyot az opera sikerült betanításáért. — Vasárnap este a „Vasgyáros” került színre a Thuri-pár művészi közreműködésével — elsőrangú előadásban. Ez alkalommal is a telt ház lelkesen tapsolt a szereplőknek.

Baumann Károlyról, a Fővárosi Orfeum kiváló tagjáról, riasztó hírek kerültek forgalomba, amelyeket különböző pincék artistái terjesztettek. Meggyőződünk róla, hogy Baumann Károly sose volt olyan egészséges s olyan igazi művész, mint most s esténkénti sikerei bebizonyítják, hogy a német artistából művésszé lett Baumannak — csak az irigye sok.

A magyar becsület megmentése. (A győri inzurrekció.)

— 1809—1909. —

Száz évvel ezelőtt a nemesi hadak felkelését rendezte el a nádorispán. Közel volt a veszedelem; a franciák, Napoleon viharedzett, vér-fürdőben keresztelkedett katonái már közeledtek Magyarország felé.

A nemesi hadak felgyűltek Győr alá. Hogy mi történt, azt a fáma eltorzítva hagyta ránk. A híres győri szaladást. Ahogy a nóta mondja:

— Retirálj, retirálj,

Komáromig meg se állj.

Az inzurrekció megszaladt — ez volt a közhit majdnem egy évszázadig. A franciák elől futott a magyar nemesség színe java.

Ez a kőszá híre a történeti kutatások kritikája előtt megsemmisült. Kiderült, hogy valótlan, roszakaratu mende-monda s a magyar csapatok hőiesen küzdöttek a franciák ellen s nem rajtuk mult, hogy a franciákat nem verték meg. Inkább a hadvezetőségen s a zsoldos csapatokon. Az idő megtisztította a gonosz gyanútól és rágalomtól a győri nemesi fölkelést és igazolta, hogy a magyar hadak vitézül megállták a sarat s épen nem hoztak szégyent a híres magyar virtusra és harci hirnévre.

Száz éve ennek, míg a történelmi hazugság leállott a magyar hadakról. Száz év, amelyet most meg akar ünnepelni Győrvármegye közönsége.

A nyáron lesz ennek az eseménynek nagy keretekben való megünneplése. A vármegye megírattja a győri inzurrekció történetét s kiadja Kisfaludy Sándornak ez eseményekről való Naplóját, amely elfogulatlanul mondja el a magyar hadak vitézi ténykedéseit. Az ünnepséget **Mikes Lajos dr.** terve szerint rendezik, aki e munka összeállításához az első gondolatot és utmutatást adta. A díszmunkát a Franklin-Társulat adja

ki, s Magyarország összes vármegyéi hozzájárulnak úgy akönyv kiadásához, mint az ünnepély fényének emeléséhez. A hadügyi kormány is megfelelő módon részvesz az ünnepély rendezésében s előreláthatóan országos ünneppé emelkedik a győri inzurrekció százados évfordulója jeléül annak, hogy a történeti hamisítás végre ez egy eseményről végleg lefoszlott, amint mende-monda lett abból a híres anekdotából is, amely így végződik, (de nem tanácsos Győröt elmondani):

— Kend az a híres Alvinczy?

Az új fuzió.

Ujságírók egyesülése.

A budapesti ujságírók egyesületének legutóbbi ülésén több tagot vettek fel, akiknek belépése egy nagy arányú mozgalomnak s az összes budapesti ujságírók egyesülésének első lépése.

A budapesti ujságírók szükségét érezték annak, hogy külön egyesületben tömörüljenek céljaik elérésére. A „Otthon”, amelyben hirlapírókon kívül képviselők, színészek, írók, festők, tanítók, lelkészek, kereskedők s különböző foglalkozású tagok vannak, épen e vegyes összeállításnál fogva alkalmatlannak bizonyult a hatalmasan fejlődő hirlapírás erkölcsi és anyagi érdekeinek képviseletére, előmozdítására, védelmére és fejlesztésére.

Ezért váltak külön az „Otthon”-tól azok, akiknek nemcsak mellékfoglalkozás a hirlapírás vagy eszköz arra, hogy e keserűdes művészet révén befolyást biztosítsanak maguknak, hanem egész életüket adták oda, hogy a kultúra szolgálatára álljanak. Így alakult meg a „Budapesti Ujságírók Egyesülete”, amelybe — a Budapesti Hirlapot kivéve — minden lap munkatársa tartozott. Rövid pár év alatt kellemes helyiséget béreltek, azt nagy költséggel bebutorozták s ma körülbelül 400.000 korona vagyonnal dolgozhatnak az ujságírás fejlesztésén, a tagok segélyezésével.

A Budapesti Hirlap munkatársai azonban ott maradtak az „Otthon”-ban, amelynek a lap főszerkesztője **Rákosi Jenő** az elnöke. Eddig nem léphettek be az egyesületbe, mert hiszen az „Otthon” is viselte címében az „írók és hirlapírók köre” elnevezést s némi antagonizmus is volt a két egyület között.

Időközben azonban a Budapesti Hirlap titkára **Szabó László** hirlapíró megalakította az ujságírók bankját, a sajtóbankot, amelynek célja olcsó kölcsönök nyújtása a hirlapíróknak. Ez új alapítás adott lökést annak a gondolatnak, hogy az ujságírók egy egyesületbe tartozzanak, mert csak így képesek akciót kifejteni.

A terv most az, hogy az Ujság-

írók Egyesületébe vétessék fel magukat az „Otthon” hirlapíró egyület tagjai is, s teljes fuzió is van készülöben. Ugyazonban, hogy az „Otthon”-ba vonul be az Ujságírók Egyesület, azonban pénze, szervezete egészen külön álló lesz az „Otthon”-tól, s legfeljebb az elnök személye lesz közös. Az Ujságírók bank is független lesz az „Otthon”-tól. Ily módon — egy lapot kivéve, amelynek munkatársai már nem vesznek részt az egyesület akciójában s az új alapításban — valamennyi budapesti ujságíró egy erkölcsi testület tagja lesz.

Erre mutat az, hogy **Szabó László**, a B. H. titkára s a sajtó bank megteremtője, belépett az Ujságírók Egyesületébe, bizonyára érdemes főszerkesztője beleegyezésével és követni fogják a B. H. többi munkatársai is; vele együtt belépett a Pesti Hirlap két munkatársa **Beldi Izor** és **Seresz Imre**.

A fuzió, mihelyt az Ujságírók Egyesület függő ügyei elintéződnek, megtörténik. Az új tagok közül kettő jut a választmányba, amelyből ketten: **Braun Sándor** egyébként irányító elkötelezettsége miatt, s **Nagy Endre**, aki már nem hirlapíró, kilépnek.

Az egyesülés a budapesti ujságírók erejét, erkölcsi tekintélyét és súlyát nagyban megfogja növelni.

HIREK.

Anagyságos házmesterek.

(A Riveriában két ur beszélget.)

— Mit szól a legujabb szabályrendelettervezetkezéshez, mely azt mondja: hogy ha a házmester a csend és rend fenntartása körül reá rótt kötelességeket teljesíti s kötelessége teljesítése közben, a lakóhoz intézett figyelmeztetése siket fülekre talál, a nyugalmat zavaró lakó ellen a házmester a kihágási eljárás megindítását kérheti...

— E kellett még csak! Szerencse, hogy nem állítanak össze a háziurakból álló autonóm bíróságot, amely intézkedik a házmester és lakó pöreiben.

— De miért olyan dühös?

— Már hogyne lennék! Hát nem elég szenvedünk a — házmesterektől. És ime még csak most következik a fekete leves.

— Hát szenvednek?

— Látom, hogy Uraságod nem pesti. Ide hallgasson: ha a lakónak gyereke van, az baj, ha nincs gyermeke, akkor ez is baj, mert akkor nincs ok a felmondásra és ezért zaklatja...

— Borzasztó!

— Ez még semmi! Ha hazajön kapuzárás előtt, a házmester dühöng, mert elesett a kapuzárásról, ha kapuzárás után bátorodik hazajönni, a házmester pláne dühöng, mert álmából felverte...

— Rettenetes!

— Rettenetes? Még annál is több! A házmester az egyik lakónak megengedi, hogy negyedtizenegyre is porolhat, székekkel, pezsgőhűtőkkel elállhatja a folyosót, a másiknak már reggel kilenckor be kell szedni minden ágyneműt és pokrócot. Ha a cseléd valamelyik lépcsőn kiönt egy kis vizet, avagy ha a tudatlan hordár a melléklépcső helyett a fő-

lépcsőn megy a lakóhoz, a házmester természetesen a lakóra támad, de nem mindegyikre, mert attól függ...

— Mitől?

— Attól függ, hogy melyik lakót mennyire taksálja.

— Valóságos szibériai állapot!

— Ehhez még az is járul, hogy a házmesternek joga van a megkínzott lakót unos-untalan a rendőrség elé citáltatni.

— És mi következik ebből?

— Az, hogy a lakó *semmi*, a háziur csak *tekinetes*, de a házmester már *nagyságos* ur. **Katé.**

Vasárnapi idill. Egy bájos, egyszerű hír: Kovács Mihály ujesti suhanc, tegnap délután a Frank-féle korcsmában összeszólalkozott Marián Ferencel; Marian nem elégedett meg a szóbeli argumentumokkal és radikálisabb érv gyanánt előrántotta revolverét s Kovácsra lött, akinek combjába furdott a golyó. A súlyosan sérült embert az ujesti kórházba szállították.

Eltűnt katonák. Boszniából már megkezdődött a katonák hazaszállítása és a budapesti katonai ügyosztályban naponként jelentkeznek a hazatért katonák, akik rémes dolgokat beszélnek a boszniai katonai életről. A többek között elmondották, hogy a kaposvári bakák őrszeméi közül a szerb bandák ötöt valószággal elloptak. Este helyére állították az őrszemet, amikor főváltották volna, nem volt sehol. Fegyverestől, mindenestől eltűnt. Öt katona veszett így el és még most sem tudják, hol vannak.

Merénylőt keresnek. Titokzatos merényletet követtek el Bellák Dávid kelenföldi lakos ellen. Amint ugyanis tegnap este a Fehérváry-uton hazafelé tartott, hirtelen egy lövés érte s a golyó a vállába furdott. Súlyos sebével lakására szállították. Az ismeretlen merénylőt a rendőrség nyomozza.

A Mulató Budapest, melyet **Sal-lay Viktor** ismert tollu kollegánk szerkeszt, szenzációs tartalommal megjelent. A lap minden tekintetben megérdemli a pártfogást, mert tartalma igazán élvezetes. A Mulató Budapest minden dohánytözsdeben kapható.

Fogak

és fogsorokat, szájpadiás nélkül a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készit

Guttermuth János

mű-fog specialista

BUDAPEST, VII. Baross-tér 20. I. Jobbra 3.

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban. — Érkezés-kor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63

LÓWY JÓZSEF Sirkőraktárában

Budapest, II. kerület, Fő-utca 88. szám. (Pálffy-tér mellett) saját házában.

10 K-tól feljebb remek kivitelű sirkövek rendkívül nagy választékban kaphatók.

Minden e szakmába, vágó munkák, temetői, javítások, vésések és aranyozások intézményes és lelkiismeretes munkával készülnék.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Igyünk mohai
Igyünk mohai
Igyünk mohai
Igyünk mohai

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél-, és legcsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állnak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tisztá, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyászati anyagok miatt a legkülönbözőbb gyomor-, légső-, és húgyzervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szakértelműek által ajánlva. Számos elismert nyilatkozat a forrás ismertetésére szolgál. Házitások számára másféltiterenél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval feltöltött vízrel, sőt a szódavízzel is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakások szervezték, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. — A forráskezelés. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendégházban.

Kedvelt borvíz!

Legujabb. A török forradalom.

A szultán szökik.

Konstantinápoly, ápr. 25.
A városban az a hír van elterjedve, hogy a szultán ismeretlen helyre szökött. Állítólag egy angol hadihajón hagyta el az országot.

Hódolat minden vonalon.

Konstantinápoly, ápr. 25.
Az összes török hadtestek az ifju-törököknek teljesen behódoltak.

Gyilkol az utca.

Konstantinápoly, ápr. 25.
Az utcai csöcselék különösen a külvárosokban a gazdagabb embereket halomra gyilkolja. A csöcselék a katonasággal összetűzött, mindkét részről több súlyosabb sebesülés történt.

Menekülnek a keresztények.

Berlin, ápr. 25.
Konstantinápoly keresztény lakosságának legnagyobb része Konstantinápolyt már elhagyta, mert élete és vagyona nincs biztonságban.

Az örmények gyilkolnak.

Konstantinápolyban el van terjedve az a hír, hogy az örménylakta vidékeken az örmények felláztak és a keresztény lakosságot mészárolják.

Katzerhez a Megóvándókkal. Bundák, ruhák, szőnyegek, stb. elismert legjobb módszer, első intézet (R. T.) Budapest, VI., Ó utca 44. Telefon: 21-98.

Szívhajók és véredényelmeszesedés ellen Finsen-féle vílámpafüzdőket alkalmaz dr. Hönig Izsó villanygyógyító intézetében (Budapest, IV., Károly-körút 24.) Ezt az eljárást a koppenhágai Finsen intézetben több mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. Hönig próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalommentes gyógyeljárás sikerét szívbillentyűbajok, szívizomgyulladás, véredényelmeszesedés ideges szívhaj és szívzorongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

BOR

és talp, legjobb gyártmányok
leipótelső részek

saját készítmény, óriási választékban, daczára a nagy drágulásnak,
rendkívül olcsó árban kaphatók.
Gyöngy Sándor bőrgyári raktárában
BUDAPEST, III., Tavasz-u. 1.
Elismerő oklevéllel kitüntetve 1904-ben.
Képes árjegyzék ingyen.

Figyelem! Figyelem!

diósádi

Deák László

Jelenkor legszolidabb alapon vezetett minden nemű üzletek eladási ügynökségi irodája Budapest, VII., Hársfa-utca 18. szám alatt a hol is a hozzám forduló tiszteltfeleim utólagosan 2 %-ot fizetnek

Hodosi A.

Aréna kávéházában!

(Aréna-ut és Damjanich-utca sarok)

Május 1-től kezdve minden este külföldi körutjáról visszaérkezett **hirneves**

Rácz Gyula

teljes zenekarával hangversenyez.

50 % jégmeztakarítás! — 40 % ármeztakarítás!

érhető el

Mendelovits Farkas
Bpest, Vas-u. 11
által feltalált speciális husipari amerikai jég-szekrényvel.

Öt évi jótállás. — Költségvetés ingyen. Számtalan elismerő levél.

Kiadja:

A „Napló“-ujszágvállalata

LEGSZEBB . . . LEGJOBB . . . LEGOLCSÓBB . .

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Összezsukható vaságy kivethető 3 matraczczal 10 főt.
Sodronyágybetétek méret szerint 5 forinttól feljebb.
Roletták darabja 2 forinttól feljebb.

Gichner János ágynemű-, réz- és vasbutor-gyáros, szőnyeg, függöny, pokrócz, terítő stb. nagy választékban.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 20. sz.

Fióktüzet: Gyár: Rákóczi- (Kerepesi)-út 86. sz. Kertész-utca 7. és 9. sz.

Arjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök. Gyermekkoszik nagy választékban.

Meg nem felelő árut kieserélem vagy a pénzt visszaadom.

„Riviera“ Budapesten.

Tisztelettel értesítjük nagybecsült vendégeinket, hogy a vezetésünk alatt álló „Riviera kávéház“ terrasszát (VII., kertület Aréna-ut 19. alatt) nemcsak kétszeresen megnagyobbítottuk, hanem oly dusan elláttuk virágokkal és délszaki növényekkel, hogy ott mindenki a legkellemesebb üdülőhelyet megtalálhatja és minden este elsőrendű cigányzenekar hangversenyében gyönyörködhetik. Számos látogatásért esd **Kovács és Róna** tulajdonosok.

Természetes forró-meleg kénves forrástó

a Thermál-szálloda földszintjén, iszapborogatások, kő-, és kádfürdők a Nagyszálló földszintjén. Gondos panzió. A téli évadra vonatkozó felvilágosítás végett forduljon a budai Szent Lukács-fürdő igazgatóságához.

Kristály

forrás-ásványvíz ótvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

GASSNER testvérek

Budapest, IV., Gizella-tér 2.

Szőnyegek, függönyök, terítők, pokróczok és butorszövetek legolcsóbb árban.

Szülők figyelmébe!

Chicces fiu és gyermek ruhák minden alkalomra 4 főtől feljebb dus választékban kaphatók

Pollák J. József fiu és gyermek ruha speciálistánál

Bpest, Erzsébet-körút 7. A New-York palota mellett.

Egyes mosónadrág 65 kr.

STILLER JÓZSEF

Budapest, VII., Nagydíófa-utca 22. szám.

Cs. és kir. szabadalm. jégsekrengyáros

Raktáron tart és jutányos áron elad mindennemű hus- és éték-sörkimérőkészüléket, borkimérőasztalt, fagyalt-hűtőt. Szab. tartályt és fagyasztó-gépet.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

!!! Cégemre tessék ügyelni !!!

Gyáram 1873.

év óta áll fen.

Mindenki,

nki olcsón, jó ruhát akar vásárolni, ajánlatos tudni, hogy divatszert, jó szabásu és kitért kivitelű férfi-, fiu- és gyermekruhák :: a legjobb körökben elismert. ::

KELLER B. LIPÓT UTÓDA

HELLER JAKAB

férfiszabó-mester, Budapest, VII., Rákóczi-ut 13. sz. a. lévő férfi ruha-üzletében kaphatók.

Ugyanitt

angol és francia, valamint bel-földi divatszövetekben dus választék.

Külön mérték osztály.

Nyomatott Neuwald Illésutódai könyvnyomdájában, Budapest, VIII., Őiló-ut 48. szám.

Gyerünk a

„Gambrinus“ étterembe Erzsébet-körút és Wesselényi-utca sarok. — Az első-kelő közönség találkozó helye.

Naponta nagy katonazene.

Hetenként háromszor a budapesti 1. honvéd gyalogezred zenekara játszik, dezséri Bachó István karnagy vezetésével.

Elsőrendű étterem. Kitért konyha. Pompás italok

Grünwald József

kárpitos és díszítő

VII., Vörösmarty-utca 4. Készít mindentelű napellenző ponyvákat kávéházak, vendéglők, szállodák és üzletek valamint villák részére. 30 éves gyakorlat. A legtöbb Budapesten és az országban használatban levő napellenző ponyvák készítője.

Jászapáti

Kaszás Sajos

ETTERME

Budapest, VII., Rákóczi-ut 46. sz.

A fővárosi és vidéki közönség kedvenc találkozó-helye. Pompás magyar konyha, saját termései a falon vidéki borok figyelmes kiszolgálás.

Halló! Halló!

Ujjonnan megnyílt a

TISZA SZÁLLÓ

uj bérlők által.

Budapest, VI., ker., Révay-utca 24. szám.

Hatvan szoba, villanyvilágítás, rézágakkal. Hónapos és napos szobák 1 irtól feljebb kaphatók. Fürdő a házban.

Nyilvános telefon állomás

TELEFON 107-00.

Gyógyforrás-szálloda

Budán, Lukácsfürdővel szemben

Putzer György

nagy étterme

V., Váci-körút 14.

Minden este elsőrendű cigányzenekar

Prenner József

mű- és épít-lakatos Budapest, VIII., Őiló-ut 58. (Puló-utca sarok) Készít lépcső- és erkély-korlátokat, kapukat, sűrű kerítéseket. — Kovácsolt vasszerkezeteket. — Tűzhelyek minden nagyságban állan fón raktáron vannak. Telefon 59-94.